

Ранно Павловић

ЧОВЈЕК И ВУК

Већ трећи дан бауља овим камењаром, тромо вукући ногу за ногом. Свуда око њега бијели камен: ситни каменчићи, громаде камена, непрегледна камена пустиња. Сунце упекло, па свјетлуца глатка површина камења и оштра свјетлост пробада зјенице. Боје одавно не разликује, осјећа само море непрегледне бјелине с игличастим трептајима жарке свјетлости која ствара бол у беоњачама, парачело, суши језик и паралише мишиће. Равница нема ни почетка, ни краја, ни средине.

Човјек се заустави и, клатећи се, прашњавом руком обриса зној са чела. Није знао да ли иде напријед или назад, да ли је на почетку или на крају камењара. Поглед му одлута далеко, јер није имао на чему да се заустави. Тек тада примјети да је стигао у предјел гдје има мало сасушене траве са спрженим листовима из којих се лагано дизао дим као са смирене паљевине. Подиже главу: небо је било безбојно, умртвљено и видјело се да овдје никада не пада киша, јер би сваки облак, који би случајно залутао над овај камењар, истог тренутка сагорио.

“Подне ће”, помисли човјек. “Требало би да одморим, али морам напријед. Напријед или назад, свеједно. Мора се, у ствари, ићи, кретати, ударати уморним ногама о оштре бридове бијелог камења”.

Човјек се окрену, погледа иза себе и пође.

Иза њега је лијено корачао вуk, прекривен дугом, накостријешеном длаком. Кад би се ствари именовале у овој бесконачној пустињи, онда би изгладњелој животињи остали само име и дуга накостријешена длака. Вукао се

као авет, док су се на леђима оцртавале ножне кости. По непрегледној површини тромо су корачала два бића, која су се разликовала једино по томе што је вуц вјештије заобилазио камење.

“Овдје се камен каменом засијева”, помисли човјек, “из камена ниче камен, другог сјемења, рода и плода нема. И ова трава је ванбрачна. Камен јој је мајка, а оца је измислила, па како да опстане. Она, у ствари, нема с ким и за што да се бори, нема кога да побјеђује, а себе не може задржати. Мени је лако. Ја имам свог вука. Данима ме упорно прати, корача за мном, пребија ноге о камење. Не губи и не побјеђује, али се бори, као и ја. Кад спавам, спава и мој вуц, кад корачам, и он корача, кад једем, и он једе. Ја сам направио први потез и за сада водим. Камењар ће одлучити ко ће бити побједник. Ако стигнем на крај и домогнем се шуме, вуц ће остати, изгубиће битку. Било би ми га тада жао, јер ми је, иако непријатељ, једини пратилац на овом путу”.

Сунце је упекло и равницу је обавила врела бјеличаста магла, изрешетана сребрним иглицама, оштрим као трње. Двије прилике су се споро вукле, заобилазећи камење.

“Један од нас треба да побиједи”, настави човјек са размишљањем. “Вуц или ја? Ја или вуц? Зависи од тога ко жели дуже да опстане. Ако у другој игри вуц повуче први потез, онда ће бити тешко. За мене. Један, ипак, треба да живи”.

Сунце је јаче упекло и човјек је с великим трудом успијевао да прати своје испрекидане мисли:

“Сваки човјек има свог вука. Неко га храни и његује, па му отупе рефлекси и не прогања више свог дароватеља. Тако се оба безбрижно провлаче кроз живот, али дође тренутак кад им сало засмета и онда тек увиде да су начинили грешку. Ја свог вука мучим као и себе и добро ми је, јер имам с ким да се борим.”

Врућина је постала несносна. Човјек је осјећао бол и умор у цијелом тијелу, у ногама, рукама, очима, устима. Ноге је једва дизао од камења. Зауставио се и сјео. Неколико корака од њега и вуц се спустио на врело камење и безизражајно гледао према човјеку. Исплазио је језик и дубоко дахтао. Није се знало да ли његов поглед зрачи мржњу, молбу за самилост, или баш ништа. Личио је на гомилу скупљених костију, прекривену вућјом кожом.

Човјек спусти на камену плочу завежљај, размота га и извади неколико кора сасушеног и поодавно отврднулог хљеба.

“Завежљај је све мањи”, помисли, “а до краја пута још је много.”

Уморном и прашњавом руком откинуо је парче коре и ставио у уста, па дуго и бескорисно мљацкао не би ли изазвао лучење плувачке. Онда је, лагано као да спушта букет ружа на одар, извадио један урезак меса и бацио га према вуку. Знао је да то мора учинити. Ако не нахрани вука, он ће, разјарен због глади, јурнути на човјека. Вук нешто мора да једе: месо или човјека.

“Овако је најбоље”, размишљао је човјек. “Ако му ништа не дам, онда ће он побиједити. Вука треба држати на граници између живота и смрти. Ако ништа не једе, онда ће ме сусићи, кидаће ми ноге и руке, а ако га, пак, добро нахраним, осилиће се, сматраће да је јачи од мене и опет исто. Свако треба добро да упозна свог вука, треба да зна како корача, дахће, када спава, када треба да добије одрезак меса, колико је стар, колико ће још издржати, има ли јаке очњаке...”

Камењар је горио. Нестало је игличасте свјетлости и све се претворило у несносну сјајну бјелину, у порцуланску маглу која се тешко удише, зауставља се у душнику и развлачи га, кида и уништава. Човјек и вука су личили на двије изгубљене тачке у неограниченој пустињи. Жвакали су ударајући зубима и то је био једини шум у тишини који је парао бубне опне. Ништа се није кретало, ништа се није догађало, све је застало, све се умртвило.

Два полужива бића су била надомак једно другом. Још је било неизвјесно ко ће истрајати. Човјек је гледао у вука и знао је да му ништа не може. Не може га убити, јер за то нема снаге. Вук је гледао у добар залог, у могућност да добије резерве за излазак из овог камењара, али би један скок на жртву могао бити кобан, јер би му могло понестати снаге, па да се, прије циља, срочи на оштро камење. Само су се мирно гледали, одмарали на врелом, ужареном тлу из којег је сваког часа могла прокуљати лава, и стрпљиво, врло стрпљиво ћутали.

Човјек поче везати завежљај, али извади још једно парче меса и баца га према вуку.

“Неће му бити много”, закључи, “а није ми ни жао. Уосталом, свог вука храним. Како бих се тек осјећао да храним туђег вука?”

ПОВЕЉА
ОКТОБРА